

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr

V Ljubljani 24. novembra 1886.

O b s e g: Nagozdenje starših, trnastih goličav in pustinj. — Potreba natančno določene toplote pri pinjenji. — Razdelitev državne podpore za ovčarstvo v letu 1886. — Državna podpora za šolske vrte v letu 1886. — Ne potratiti, kar se v denar spraviti daje. (Konec.) — Hranite krmo! — Zemlje- in narodopisni obrazi. — Ekspozé skupnega ministra vnanjih zadev, grofa Kalnoky-a, podan dotičnim odsekom delegacij v Budim-Peštu dne 13. in 18. novembra 1886. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Nagozdenje starših, trnastih goličav in pustinj.

O tem zanimivem predmetu napisal je izvrstni gozdar g. Leopold Friedrich, oskrbnik grajščine Pfannberg blizu Frohnleithna, nekaj prav koristnih vrstic, katere v naslednjem objavimo:

Govoreč o tem predmetu imam pred očmi zlasti takošne goličave, ki so nastale vsled požiganja, da so žito sejali; zemlja je postala izpita, po prisojnih legah je kmalu izgubila vso prst, da štrli v zrak kamenita goličava. Takošnih pustinj imamo v srednji Štajerski še mnogo, ker ljudje pogosto les požigajo in pogorišče z žitom posejejo.

Novi zemljiščni kataster jih ima v predalu za gozde ter bi se morale sedaj nagozdit. Grajščina Pfannberg nakupila je mnogo kmetij ter tako dobila v svojo last veliko goličav, ki so po gori povedanem načinu nastale. Sedaj prizadevamo si uže 12 let, da bi jih nagozdili. Poskusil sem na mnogo načinov reč pospešiti, da bi goličave hitreje ko mogoče z gozdom bile zaraščene.

Pri tem delu sem sledečih skušenj si nabral: na prisojnih apnenih rebrih prijeli so samo: črni bori pomešani z belim borovjem in mecesni. Zasajali smo 2—3letna drevesca. Pred zasajanjem dal sem pogorišča vsega plevela posnažiti in ga pustil ležati v horizontalnih plasteh kot pomoček proti naplavom in brambo po stranéh.

Jame sem dal navadno uže jeseni izkopati, mogoče velike in globoke. Zemljišče smo 30—40 centimetrov globoko vzrahljali, kar je najbolje sredstvo zoper sušo in glavni pogoj, da novo drevo krepkih korenov spusti.

Poskusili smo jeseni saditi, pa se ni dobro obneslo. Zimski mraz je drevesca iz tal preveč vzdigoval iz rahlih jam. Zato priporočujem spomladi zasajati takošna drevesa. Jako hasni, če drevesca z zemljo na korenih vred presajamo. Kjer pa to predrago hodi ali drugače sploh ne kaže, dobro storimo, če drevescu korene poprej namočimo v ilovno vodo, ker se potem radi primejo. Jame pa kaže na zgornji strani s kamenjem založiti in pokriti.

Jame mogoče velike in globoke izkopavati na opuščenih pašnikih, travnikih, njivah itd., je uže radi tega koristno, ker tako v prvem letu okolo in tik vsajenega drevesca ne zaraste trava. Ta jih torej ne more preraščati in dušiti.

Polaganje količev navskriž v podobi piramid okolo drevesc v zimskem času, da pozneje travo nazaj držijo, to je le za male goličave priporočati, za velike je predrago. Senčnate in visoko v gorovje segajoče goličave zasajamo navadno s smrekicami v gozdih nakopanimi, katerim dodamo nekaj mecesnovih drevesc, ki so 2letna. Smrekice so zvečinoma 3—4letne.

V planinskih legah poskusili smo s 4letnimi limbrami, kar je imelo vspeh enako, kakor v slabih zemljiščih.

Drevesnicam izbiramo kolikor mogoče zemljo podobno oni, v katero se pozneje presajajo drevesca. Če le mogoče, jih spravimo nekaj časa pred zasajenjem na goličavo ter ondi zakopljemo, se ve prav opazno.

Sadimo jih po 1.5 metra narazen, da pride na hektar po 4500 drevesc. Nagozdene goličave je treba vrlo nadzorovati in živine vganjati ne pustimo čisto nič. Do sedaj smo imeli povsod srečo in dober vspeh.

Stroški niso bili preveliki. Na hektar zasadilo se je po 4500 drevesc, 1000 jih velja 1 gold. 20 kr., torej vkup 5 gld. 40 kr. Za izkopavanje jam, za presajanje od 1000 drevesc plačali smo 4 gold., vkup 18 gold., za izsekavanje šibja po 8 gold., tedaj za vse skup 31 gold. 40 kr.

Tako poroča imenovani gosp. gozdar. Želeti je, da bi tudi drugi strokovnjaki svoje opazke in izkušnje blagovolili zapisati in objaviti na občno korist.

Potreba natančno določene toplote pri pinjenji.

Umno izdelovanje surovega masla brez toplomerja je nemogoče. Smetana ali mleko, dejano v pinjo, naj ima 15 stopinj toplote. Le pozimi, ako se v mrzlih prostorih pini, sme biti smetana oziroma mleko 1 do 2 stopinj gorkeje ali pa v vročem poletnem času 1 do 2 stopinj hladneje. Drugače in sploh se ne pa treba strogo držati toplote 15 stopinj. Prašalo se bode, zakaj?

